

Prehistòria

Codi: 100719
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500241 Arqueologia	FB	1	1

Professor/a de contacte

Nom: Rafael Mora Torcal
Correu electrònic: Rafael.Mora@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: Sí
Grup íntegre en espanyol: No

Altres indicacions sobre les llengües

S'oferirà la possibilitat d'un seguiment especial a alumnes Erasmus en Anglès, francès o alemany

Equip docent

Rafael Mora Torcal
Javier Sánchez Martínez

Prerequisits

No hi ha prerequisits oficials

Objectius

L'assignatura forma part de la matèria bàsica d'Història del Grau d'Arqueologia. La matèria te una perspectiva geogràfica i cronològica molt àmplia, compren des dels primers processos d'hominització fins a l'actualitat. L'especificitat de les fonts de coneixement, arqueològiques i documentals imprimeix un marcat caràcter interdisciplinari a les formes d'apropament a aquestes etapes del desenvolupament de la humanitat. Per aquesta raó, el principal objectiu de la matèria és que els estudiants coneguin els processos fonamentals de les etapes de la història, però que també puguin comprendre com s'han generat aquests coneixements així com que estiguin en condicions d'avaluar els diferents models interpretatius. Per altra banda es pretén emfatitzar la rellevància d'aquests processos socials i econòmics per a la comprensió de la situació actual del mon. S'espera que els i les estudiants siguin capaços de comprendre fenòmens com per exemple la divisió sexual del treball, la discriminació social o l'origen de l'estat.

L'assignatura té per objectiu proporcionar un coneixement bàsic dels principals esdeveniments i processos des de l'origen de la Humanitat a l'aparició de societats agrícoles i ramaderes. Així mateix, l'assignatura proporciona nocions bàsiques sobre els diversos enfocaments teòrics i metodològics de l'Arqueologia (debats i perspectives historiogràfiques).

Competències

- Contextualitzar i analitzar processos històrics.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Desenvolupar la capacitat d'anàlisi i síntesi històrica.
2. Dominar els processos de canvi que es produeixen a la prehistòria.
3. Dominar i identificar la història de l'entorn immediat.
4. Dominar l'estructura diacrònica general del passat.
5. Identificar el context en què s'inscriuen els processos històrics.
6. Interpretar i analitzar les fonts documentals.
7. Interpretar les fonts materials i el registre arqueològic.
8. Organitzar i planificar la cerca d'informació històrica.
9. Participar en debats sobre fets històrics respectant les opinions d'altres participants.
10. Treballar en equip respectant les diverses opinions.
11. Utilitzar els recursos informàtics propis de l'àmbit d'estudi de la història.

Continguts

BLOC 1.- El procés d'hominització. L'evolució humana i els seus protagonistes. Tecnologia, subsistència i organització social dels primers homínids

BLOC 2.- La humanitat moderna. El debat sobre l'origen i expansió dels humans moderns. Les colonitzacions prehistòriques. Tecnologia, organització social i subsistència de les societats caçadores-recol·lectores del Pleistocè mig i Superior.

BLOC 3.- La crisi del món paleolític i l'origen de la producció d'aliments. Les darreres societats caçadores-recol·lectores i les causes de les seves transformacions.

BLOC 4.- Aparició de l'agricultura i ramaderia. Noves formes econòmiques. Caracterització social de les primeres societats pageses.

Metodologia

Activitats dirigides

- Classes teòriques dirigides pel professorat amb suport Moodle.
- Sessions de treball en grup i de debats dirigides pel professorat. Valoració i discussió col·lectiva de material textual o audiovisual, Presentacions individuals i/o col·lectives.
- Classes fora de l'aula en Museus i jaciments arqueològics

Activitats supervisades

- Sessions concertades per resoldre dubtes sobre el desenvolupament de l'assignatura. Assessorament individual o en grups reduïts sobre continguts específics de la matèria.

- Assessorament en grups reduïts per l'elaboració de presentacions i d'exercicis pautats d'aprenentatge.
- Sessions d'assessorament individuals o col·lectives on line i a través del Moodle.

Activitat autònoma

- Estudi personal. Lectura de textos. Recerca d'informació bibliogràfica
- Redacció de treballs. Preparació de presentacions, comentaris orals i debats

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes expositives, seminaris i sortides de camp	40	1,6	1, 2, 5, 7, 9, 10
Tipus: Supervisades			
Tutorització	20	0,8	1, 3, 8, 10, 11
Tipus: Autònomes			
Preparació proves i treballs	75	3	3, 4, 6, 8, 10, 11

Avaluació

El sistema de avaluació s'organitza en 2 mòduls, cadascun tindrà assignat un pes específic en la qualificació final:

- 1- Avaluació continuada de les activitats desenvolupades durant les sessions de pràctiques d'aula i sortides. Es faran 5 exercicis puntuables (treballs i presentacions) com a resultats de les diferents activitats programades. Els exercicis en el seu conjunt representen el 50% de la nota final.
- 2- Prova escrita de preguntes respostes. Representa el 50% de la nota final.

Calendari d'avaluació

A l'inici de curs s'informarà a l'alumnat dels terminis de realització/l·liurament dels exercicis i de la data de la prova escrita

Requisits per superar l'assignatura

- Assistència al 75% de les sessions.
- Presentació/realització dels exercicis d'avaluació en els terminis establerts.
- Assolir una puntuació mitja dels exercicis d'avaluació de 5 ó més en una escala de 10, sempre i quan s'hagi obtingut una qualificació de 4 o més en una escala de 10 en cadascun d'ells per separat.
- Un/a estudiant es considerarà no presentat/da en el cas que no lliuri o es presenti a un o més dels mòduls d'avaluació en els terminis establerts o assisteixi a menys del 75% de les sessions teòriques.

Reavaluació

- Es podran presentar a la reavaluació les/els estudiants que hagin realitzat/presentat els mòduls d'avaluació en els terminis establerts.
- Els treballs col·lectius no entregats o insuficients podran ser repetits individualment.

Calendari de reavaluació

Les dates de reavaluació estan fixades per la Facultat de Lletres. Aquestes dates estan publicades a la web

de la facultat al mes de juliol del curs anterior. És responsabilitat de els/les estudiants saber la data que li correspon fer la reavaluació de la seva assignatura. L'última prova de l'avaluació continuada es programarà com a mínim una setmana abans de la data de reavaluació.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Proves escrites	50%	5	0,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
Treballs i presentacions	50%	10	0,4	1, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11

Bibliografia

- AURENCHE, Olivier.; [KOZŁOWSKI](#), Stephan .K. 2003. *El origen del neolítico en el Próximo Oriente. El paraíso perdido*. Barcelona: Ariel
- BERGER, Lee. Roger.: HILTON-BARBER, Brett. 2001 *Tras las huellas de Eva. El misterio de los orígenes de la humanidad*. Barcelona: Ediciones B.
- BINFORD, Lewis .R. 1988. *En busca del pasado*. Barcelona: Ed. Crítica,
- CAMPILLO ÁLVAREZ, José Enrique 2005. *La Cadera de Eva : el protagonismo de la mujer en la evolución de la especie humana*. Barcelona : Crítica.
- CELA CONDE, Camilo. J., AYALA, Francisco J. 2001. *Senderos de la evolución humana*. Madrid: Alianza
- COHEN, Mark Nathan. 1981. *La crisis alimentaria de la prehistoria. La superpoblación y los orígenes de la agricultura*. Alianza. Madrid,
- GOULD, Stephen Jay 1984. *La falsa medida del hombre*.Ed Crítica
- ESTEVEZ, Jordi. 2005. *Catástrofes en Prehistoria*. Barcelona: Editorial Bellaterra.
- FERNÁNDEZ MARTÍNEZ, Víctor 2014 . *Prehistoria El largo camino de la humanidad*. Madrid : Alianza.
- GOULD, Stephen Jay. 2004. *La Estructura de la teoría de la evolución*. Barcelona : Tusquets,
- QUEROL, María Ángeles. 2001. *Adán y Darwin*. Madrid : Síntesis,
- QUEROL, María Angeles. 1991. *De los primeros seres humanos*. Madrid : Síntesis, cop.
- RENFREW, Colin. i Paul. BAHN, 1993. *Arqueologia*. Ediciones AKAL,